

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžik/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016201551
Dátum vydania rozhodnutia: 24.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016201551.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu: Ochranca práv spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Horná 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 395 593, právne zastúpeného: Lexpert s.r.o., so sídlom Horná 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 976 856, proti žalovanému: Krajský súd v Bratislave, so sídlom Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, IČO: 00 215 759 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Spr. 6107/16 zo dňa 15.06.2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/176/2016-61 zo dňa 27.06.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov kasačného konania voči žalovanému.

Odôvodnenie

I.
Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom (ďalej aj „správny súd“, „krajský súd“) č.k. 2S/176/2016-61 zo dňa 27.06.2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“, „rozsudok správneho súdu“, „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. Spr. 6107/16 zo dňa 15.06.2016 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“, „napadnuté rozhodnutie“) ako aj rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I Spr. 6080/2016 zo dňa 13.05.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a vec vrátil orgánu verejnej správy prvého

stupňa na ďalšie konanie.

2. Napadnutým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I Spr. 6080/16 zo dňa 13.05.2016, ktorým tento podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) odmietol žiadosť žalobcu zo dňa 4.5.2016 (doručenú súdu dňa 6.5.2016) o sprístupnenie informácií o „živých“ súdnych konaniach (s výnimkou exekučných konaní), vedených na Okresnom súde Bratislava I, v ktorých ako účastníci vystupujú v žiadosti označené právnické osoby, prevažne banky.

3. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu vyplýva, že žalobca (ktorý je v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa subjektom oprávneným konať vo veci ochrany kolektívnych záujmov spotrebiteľov) žiadosťou zo dňa 04.05.2016 požiadal Okresný súd Bratislava I žiadosť o poskytnutie informácie o všetkých živých súdnych konaniach týkajúcich sa každej z uvedených spoločností (body 1. - 8. žiadosti) s výnimkou exekučných konaní (register Er), ktoré žiadal zaslať na adresu žalobcu v rozsahu:

- identifikácia žalobcu a žalovaného (meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno, sídlo),
- dátum podania žaloby,
- číslo konania,
- predmet konania.

4. Žalobca svoju žiadosť považoval za dôvodnú, poukazujúc na vývoj súdnej praxe. Okresný súd Bratislava I rozhodnutím č. Spr. 6028/2016 dňa 13.05.2016 žiadosť žalobcu podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. odmietol a o následnom odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím č. Spr. 6107/16 zo dňa 15.06.2016 zo dňa 30.06.2016 tak, že ho zamietol a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I potvrdil.

5. Správny súd predovšetkým poukázal na článok 26 ods. 5 Ústavy SR, z ktorého výslovne vyplýva povinnosť orgánov verejnej moci primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku a článok 26 ods. 4, ktorý stanovuje aj dôvody pre obmedzenie práva na informácie v prípadoch, keď je to „v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti“, pričom konkrétne dôvody a spôsob odmietnutia prístupu k informáciám musia byť stanovené iba predpisom so silou zákona. Pripomenul, že Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach potvrdil, že z článku 26 ústavy vyplýva každému právo na prístup k informáciám, ktoré sú v dispozícii štátnych orgánov a orgánov verejnej moci. Ak si niekto uplatní svoje právo na informácie, orgán verejnej moci je povinný striedať prístup ku konkrétnym informáciám, t. j. informáciu mu musí sprístupniť (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 10/99). Rozsah a podmienky prístupu k informáciám zaručené Ústavou SR upravuje zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, podľa ktorého má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii, pričom informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje. Zákon definuje aj kategórie subjektov povinných sprístupňovať informácie v ustanovení § 2, v zmysle ktorého sem patria aj súdy. Je teda evidentné, že štátne orgány a obce majú informačnú povinnosť o všetkých informáciách, ktoré majú k dispozícii, pokiaľ nejde o informácie podľa § 8 až § 11 (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sž/4/2004 zo dňa 16. decembra 2004). Pripomenul tiež, že podľa prílohy k zákonu o slobodnom prístupe k informáciám slobode je tento zákon prebratím (transpozíciou resp. vykonaním) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora, Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí resp. Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora.

6. Pre právne posúdenie predmetnej veci považoval správny súd za rozhodujúce, či je možné na základe

ZSI poskytnúť žiadateľovi informácie zo súdnych registrov. NS SR už judikoval, že „informácie zo súdnych registrov sú informácie evidenčného charakteru. Tieto informácie má povinná osoba evidované v informačnom systéme (súdny manažment), z ktorého jednoduchým postupom vie informácie aj získať. Zadaním označenia navrhovateľa „vylustruje“ Register C, resp. Ro, všetky súdne konania prebiehajúce na konkrétnom súde a takýto zoznam je možné z aplikácie vytlačiť. Aj v prípade, že zoznam nebude obsahovať úplné podrobnosti o odporcovi, bude pre žiadateľa aspoň informáciou, s ktorou môže žiadateľ pracovať. Je však potrebné uviesť, že žiadosti o sprístupnenie informácií v právnom režime zákona č. 211/2000 Z. z. nemôžu smerovať k získaniu osobných údajov fyzickej osoby (meno, priezvisko, dátum narodenia, adresa pre doručovanie....) ani komunikácia medzi žiadateľom a povinnou osobu nemôže prebiehať s obsahom osobných údajov.“ NS SR tiež už konštatoval, že „vývoj v súdnej praxi obsah pojmu „rozhodovacia činnosť“ v § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z. z. ustálil tak, že do tohto pojmu nepatria evidenčné informácie zo súdnych registrov, pri zachovaní princípov ochrany osobných údajov fyzických osôb“. (napr. rozsudok NS SR spis. zn. 8SŽi/3/2014 zo dňa 18.02.2016, rozsudok NS SR spis. zn. 3SŽi/10/2014 zo dňa 28.01.2015, rozsudok NS SR spis. zn. 3SŽi/28/2013 zo dňa 11.02.2014). Osobitne je preto dôležité podľa správneho súdu zodpovedať aj otázku, ktoré informácie je potrebné zo súdneho registra pred ich poskytnutím vylúčiť. Poskytnutie mena, priezviska spolu s adresou už predstavuje podľa správneho súdu identifikáciu určitej osoby, preto je znak bydliska nevyhnutné vylúčiť zo sprístupnenia, pretože by došlo k porušeniu ochrany osobných údajov (§ 9 ods. 1, 2 ZSI).

7. Správny súd na základe uvedeného konštatoval, že neobstoja argumentácia o dostupnosti požadovaných informácií v informačnom centre Okresného súdu Bratislava I podľa osobitného režimu a nestotožnil sa so záverom žalovaného, ktorého výklad ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ ZSI považoval za nedôvodne reštriktívny napriek neexistencii zákonného dôvodu. Žalovaný preto nesprávne vyhodnotil žiadosť žalobcu ako žiadosť o úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu v zmysle § 64 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z. z., ktoré je spoplatnené podľa osobitného predpisu - Položka 24a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Otázka spoplatnenia žiadosti o poskytnutie informácií podľa ZSI je bezpredmetná s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 3 písm. c/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, podľa ktorého od poplatkov sú oslobodené úkony súvisiace s vykonávaním všeobecne záväzných právnych predpisov o slobodnom prístupe k informáciám. Pokiaľ ide o úhradu nákladov na sprístupnenie informácie, § 21 ods. 1 veta prvá ZSI ustanovuje, že informácie sa sprístupňujú bezplatne s výnimkou úhrady vo výške, ktorá nesmie prekročiť výšku materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, so zadovážením technických nosičov a s odoslaním informácie žiadateľovi.

8. Krajský súd sa na základe uvedených dôvodov nestotožnil s právnym názorom, pre ktorý bola žiadosť žalobcu povinnou osobou zamietnutá a ani s dôvodmi, pre ktoré bolo zamietnuté jeho odvolanie nadriadeným orgánom. Preto rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a vec vrátil orgánu verejnej správy na ďalšie konanie, v ktorom bude viazaný vysloveným právnym názorom súdu a bude postupovať v naznačenom smere.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

9. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal riadne a včas kasačnú sťažnosť žalovaný (ďalej aj ako „sťažovateľ“) z dôvodov ustanovených v § 440 ods. 1 písm. g/ a písm. h/ a žiadal rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že súd napadnuté rozhodnutia zruší a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie.

10. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ dôvodil, že žalobca nepožadoval žiadosťou o sprístupnenie informácií, „v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti“, ani „včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“ Sťažovateľ nemal informácie konkrétne zadané a v rozhodnutí poučil žalobcu, ako požadované informácie môže získať. Poukaz

krajského súdu na výklad čl. 26 Ústavy SR Ústavným súdom Slovenskej republiky, neprispel k vysvetleniu a riešeniu obsahu žiadosti a je len konštatáciou právneho názoru súdu.

11. Ďalej uviedol, že opakované použitie informácií je upravené v ustanoveniach § 21b až 211 v nadväznosti na ustanovenia § 5 až § 6 zákona o slobode informácií, ktoré s reálnym vybavením žiadosti žiadateľa nemajú nič spoločné. Nejedná sa o opakované použitie informácií, ale o opakovane podávané žiadosti žiadateľa (žalobcu) na sprístupnenie tých istých informácií v rôznych časových intervaloch, nakoľko mu sťažovateľom doposiaľ neboli sprístupnené. Jedná sa o identickú žiadosť žalobcu zo dňa 19.05.2016, v ktorej veci je príslušnou povinnou osobou Okresný súd Bratislava IV, vedenú u tejto povinnej osoby pod Spr. 6028/2016 a u žalovaného pod Spr. 6112/16. V predmetnej veci bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15.05.2018, ktorým súd žalobu zamietol. Žalobca však podal proti tomuto rozsudku kasačnú sťažnosť, o ktorej bude rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky (NS SR) čo znamená, že dva senáty (2S, 5S) Krajského súdu v Bratislave rozhodli o identickej žiadosti žalobcu odlišne, pričom v oboch prípadoch sú podané kasačné sťažnosti. Žalovaný, rešpektujúc ako právny názor Krajského súdu v Bratislave uvedený v tomto rozhodnutí zo dňa 15.05.2018, tak aj napríklad naposledy v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/81/2015 zo dňa 15.11.2017, postupoval v rozsahu a intenciách týchto rozhodnutí rovnako aj pri rozhodovaní identickej žiadosti žalobcu.

12. Sťažovateľ sa stotožňuje s interpretovaným názorom NS SR o tom, že požiadavka žalobcu podľa režimu zákona o slobode informácií nemôže sledovať záujem o získanie údajov a sprístupňovanie informácií vo vzťahu k osobným údajom fyzických osôb, ako sú titul, meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko a iné. I keď označený súd ustálil judikatúru, že do rozhodovacej činnosti podľa ustanovenia §11 ods. 1 písm. d) zákona o informáciách, nepatria informácie evidenčného charakteru, treba uviesť, že súdne registre súdov prvého stupňa sú odlišné od registrov súdov druhého stupňa, takže ani táto konštatácia nemôže platiť paušálne.

13. Povinná osoba však nerozhodovala o žiadosti žiadateľa v zmysle citovaného ustanovenia, ani nebolo požiadavkou žiadateľa zistiť zoznamy spisových značiek súdnych konaní (na ktoré typy obsahu žiadostí sa názory NS SR vzťahujú), ale z hľadiska rozsahu žiadosti (1. identifikácia žalobcu a žalovaného (meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno, sídlo), 2. dátum podania žaloby, 3. číslo konania, pod ktorým je konanie vedené. 4. predmet konania), sa nejedná len o informácie v súdnych registroch, ale napríklad „číslo konania, pod ktorým je konanie vedené" je technicky nemožné dohľadať v súdnych registroch, ani v súdnych spisoch, pričom ďalej „predmet konania" je úplne odlišný na listinnom návrhu žalobcu, než je uvedený v súdnom registri, a to z dôvodov rovnako technických (nie je možné zaevidovať návrh v predloženej forme a preto sa zapisuje tak, aby bola vystihnutá jeho podstata).

14. Vybavenie žiadosti žalobcu si teda vyžaduje fyzické nahliadnutie do neurčiteľného množstva súdnych spisov, z ktorého dôvodu je nevyhnutná „lustrácia" takýchto konaní zamestnancami informačného centra, pričom štatistický výstup je i napriek tomu diametrálne odlišný od skutočnej reality. Preto sťažovateľ nemôže neodôvodnene sprístupniť informácie, ktoré nie sú presne identifikované a určené žalobcom a prípadným vydaním takýchto informácií jednoznačne čelí priestupku, t. j. ak vedome vydá a zverejní nepravdivé alebo neúplné informácie (ustanovenie § 21a ods. 1 a 2 zákona o slobode informácií). Súdny spor je možné identifikovať len na základe troch kritérií: spisovej značky veci, účastníkov konania a podporne podľa predmetu sporu.

15. Z obsahu žiadosti žalobcu vyplýva, že sa domáhal sprístupnenia informácií z aktuálne prebiehajúcich súdnych konaní. Povinná osoba a sťažovateľ nepristúpili k striktnému postupu vybavenia žiadosti žalobcu len v zmysle zákona o slobode informácií bez možnosti iného riešenia. Je úlohou štátneho orgánu posúdiť každé podanie podľa obsahu, nielen podľa jeho označenia, resp. odkazu na právny predpis, čo sťažovateľ realizoval a nad rámec svojich povinností aj poučením o možnom postupe ako získať požadované informácie.

16. Sťažovateľ mal za to, že Krajský súd v Bratislave objektívne nezohľadnil tzv. zásadu precedensu,

keď o žiadosti žalobcu nepostupoval rovnako ako iný senát Krajského súdu v Bratislave pri rozhodovaní identickej žiadosti žalobcu podanej u povinnej osoby Okresného súdu Bratislava IV, vedenej u tejto povinnej osoby pod Spr. 6028/2016 a u sťažovateľa pod Spr. 6112/16. V predmetnej veci bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15.05.2018, ktorým konajúci správny súd žalobu žalobcu zamietol. Zároveň uviedol, že proti vyššie uvedenému rozsudku ako aj v prejednávanej právnej veci sú podané kasačné sťažnosti, o ktorých bude rozhodovať NS SR, kde vyvstáva aj možnosť prípadného spojenia týchto vecí a navrhol, aby kasačný súd ustálil rozhodovaciu prax vo veciach preskúmania rozhodnutí správneho orgánu.

17. Záverom navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. zmenil tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania a trov kasačného konania. V prípade úspechu sporu, si sťažovateľ právo na náhradu trov konania neuplatnil.

18. Ku kasačnej sťažnosti sa žalobca nevyjadril.

III.

Konanie na kasačnom súde

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP). Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

20. Kasačný súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu a napadnutého rozsudku správneho súdu mal preukázané, že žalobca sa žiadosťou o poskytnutie informácie zo dňa 04.05.2016, doručou Okresnému súdu Bratislava I dňa 06.05.2016, podľa zákona č. 211/2000 Z.z. domáhal sprístupnenia informácií o živých súdnych konaniach vedených na uvedenom súde, v ktorých vystupujú ako účastníci:

- Československá obchodná banka a.s.,
- OTP banka Slovensko a.s.,
- Poštová banka a.s.,
- Slovenská sporiteľňa a.s.,
- Tatra banka a.s.,
- UniCredit Czech Republic and Slovakia a.s.,
- Všeobecná úverová banka a.s.,
- Consumer Finance Holding a.s.,

s označením sídla uvedených obchodných spoločností z dôvodu, že v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. sa ako združenie môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom a v zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ môže združenie podať návrh na vydanie predbežného opatrenia príslušnému orgánu dozoru alebo návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov s poukazom na § 21 ods. 1 uvedeného zákona. Tieto informácie v živých spisoch žiadal poskytnúť tak, aby zahŕňali identifikáciu žalobcu a žalovaného, meno, priezvisko, bydlisko, resp. obchodné meno, sídlo, dátum podania žaloby, číslo konania a predmet konania.

21. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí, v súlade s názorom prvostupňového správneho orgánu, vyslovil právny názor, že na vybavenie žiadosti žalobcu nemožno aplikovať priamo zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám, pretože povinná osoba nemôže v rámci zákona o slobodnom

prístupe k informáciám obchádzať ustanovenia osobitných zákonov, ktoré sú vo vzťahu k tomuto zákonu *lex specialis*, keď podľa vyhlášky č. 543/2005 Z.z. s poukazom na § 64 ods. 1 a § 195 ods. 1 a 6 ako aj podľa zákona č. 71/1992 Zb. položka 24a a poskytovanie uvedených informácií realizuje na základe písomnej žiadosti informačné centrum Okresného súdu Bratislava I a ich poskytnutie je spoplatnené podľa zákona č. 71/1992 Zb. Požadované informácie sa týkajú aj osobných údajov fyzických osôb a tieto môže žiadateľ získať, konštatuje žalovaný v rozhodnutí žalovaného, mimo režim zákona č. 211/2000 Z.z., a to postupom podľa § 44 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 64 a § 195 vyhlášky č. 543/2005 Z.z.

22. Z dôvodov napadnutého rozsudku správneho súdu vyplýva, že správny súd sa s názorom žalovaného nestotožnil a zdôraznil, že

23. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. s účinnosťou k 30.06.2016, osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

24. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

25. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

26. Podľa § 9 ods. 1 zákona o slobode informácií informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

27. Podľa § 9 ods. 2 zákona o slobode informácií informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nemá spôsobilosť na právne úkony, taký súhlas môže poskytnúť jej zákonný zástupca. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka osoba.

28. Podľa § 12 zákona o slobode informácií všetky obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia.

29. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., ak povinná osoba poskytne žiadateľovi požadované informácie v rozsahu a spôsobom podľa § 16 v zákonom stanovenej lehote, urobí rozhodnutie zápisom v spise. Proti takému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

30. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z., ak povinná osoba žiadosti nevyhoví hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

31. Podľa § 1 zákona o ochrane osobných údajov tento zákon upravuje

a) ochranu práv fyzických osôb pred neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní ich osobných údajov,

b) práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb,

c) postavenie, pôsobnosť a organizáciu Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“).

32. Podľa § 2 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov tento zákon sa vzťahuje na každého, kto spracúva osobné údaje, určuje účel a prostriedky spracúvania alebo poskytuje osobné údaje na spracúvanie.

33. Podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane osobných údajov osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

34. Podľa § 10 ods. 3 písm. f/ a g/ zákona o ochrane osobných údajov prevádzkovateľ spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby aj vtedy, ak spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na splnenie dôležitej úlohy realizovanej vo verejnom záujme, alebo spracúvanie osobných údajov je nevyhnutné na ochranu práv a právom chránených záujmov prevádzkovateľa alebo tretej strany, najmä osobné údaje spracúvané v rámci ochrany majetku, finančných alebo iných záujmov prevádzkovateľa a osobné údaje spracúvané na zabezpečenie bezpečnosti prevádzkovateľa prostredníctvom kamier alebo obdobných systémov; to neplatí, ak pri takomto spracúvaní osobných údajov prevažujú základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré podliehajú ochrane podľa tohto zákona.

35. Najvyšší súd ako súd kasačný po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj napadnutého rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, konštatuje, že právo na informácie je garantované Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám upravuje zákon o slobode informácií. Prístup k informáciám, ktorými povinná osoba disponuje, nie je absolútny a zákon stanovuje aj isté obmedzenia prístupu k informáciám, a to v záujme ochrany práv iných osôb, ktoré môžu byť v protichodnom postavení k právu žiadateľa na informácie. Uvedené platí aj o ochrane osobných údajov fyzickej osoby, ktoré spracúva povinná osoba a ktorých sprístupnenie musí byť odôvodnené len konkrétnym normatívnym ustanovením.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje predovšetkým za potrebné vyjadriť sa k obsahu pojmu „rozhodovacia činnosť“ ustanovenom v § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 211/2000 Z.z.. Kasačný súd konštatuje, že vývoj súdnej praxe obsah pojmu ustálil tak, že do tohto pojmu nepatria evidenčné informácie zo súdnych registrov, pri zachovaní princípov ochrany osobných údajov fyzických osôb, preto súhlasí so závermi krajského súdu. Správne orgány nesprávne vyhodnotili žiadosť žalobcu ako žiadosť o úradné potvrdenie o skutočnostiach známych zo súdneho spisu v zmysle § 64 ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z., spoplatnené podľa osobitného predpisu - Položka 24a a 28 sadzovníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. Najvyšší súd SR vníma fakt, že vzhľadom na množstvo registrov súdu môže byť časovo náročné dohľadať žalobcom požadované informácie vzhľadom na žalobcom zadané kritériá, avšak zákon č. 211/2000 Z.z. ukladá povinnej osobe povinnosť poskytnúť informácie, po zvážení neexistencie zákonných dôvodov na ich neposkytnutie, bez ohľadu na danú skutočnosť, s tým, že je v pôsobnosti povinnej osoby zabezpečiť si personálne, resp. iné prostriedky na zabezpečenie vybavenia žiadosti o sprístupnenie informácií v požadovanom rozsahu a v zákonnej lehote.

37. Kasačná sťažnosť je podľa kasačného súdu, nedôvodná aj pokiaľ ide o sťažnostný bod, v ktorom sťažovateľ poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 2Sžo/81/2015 z 15.11.2017), ktorá však bola aktuálnou súdnou praxou prekonaná (napr. 2Sži/7/2016 z 22.11.2018, 5Sžik/4/2019 z 02.06.2020).

38. Kasačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zákon č. 211/2000 Z.z. pojem „informácia“ nedefinuje. Podľa obsahu slova je informáciou správa, údaj alebo poučenie, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba odovzdáva inej fyzickej alebo právnickej osobe a dovtedy jej nebola známa. Informácia

je základom vzájomného vymieňania údajov, ktoré má za cieľ získanie nového poznania. Informáciou je aj štatistické spracovanie údajov.

39. Žalobcom požadované informácie majú evidenčný charakter, sú informáciami zo súdnych registrov, ktoré sú povinnou osobou evidované v informačnom systéme (súdny manažment), z ktorého vie informácie aj získať. Po zadaní strany, resp. účastníka konania a príslušného registra môže povinná osoba dohľadať všetky súdne konania prebiehajúce na konkrétnom súde a takýto zoznam je možné z aplikácie vytlačiť. Daný zoznam môže predstavovať informáciu, s ktorou žiadateľ môže pracovať, aj po vylúčení informácií na ktoré sa vzťahuje obmedzenie. Kasačný súd však poukazuje na § 9 až 13 zákona č. 211/2000 Z.z., najmä v súvislosti s ochranou osobnosti a osobných údajov. Dôvody, z ktorých povinné osoby pri obmedzení práva na informácie vychádzajú, musia byť relevantné, dostatočné a presvedčivo zistené a nevyhnutnosť každého obmedzenia musí byť riadne a presvedčivo preukázaná.

40. Vo vzťahu k poskytnutiu údajov o fyzických osobách kasačný súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/177/2016 zo dňa 24.10.2019, v zmysle ktorého „za určitých okolností môže byť aj meno a priezvisko fyzickej osoby spolu s bydliskom, údajom vedúcim k identifikácii určitej fyzickej osoby, inak mohlo dôjsť k porušeniu ochrany osobných údajov, ktoré predstavujú údaje týkajúce sa určenej (identifikovanej) alebo určiteľnej (identifikovateľnej) fyzickej osoby, pričom takúto osobu možno prostredníctvom týchto údajov identifikovať priamo alebo aj nepriamo. Fyzická osoba je identifikovaná vtedy, keď je v rámci skupiny osôb odlišiteľná od všetkých ostatných príslušníkov skupiny, čiže jej identita je určená jednoznačne (§ 9 ods. 1, 2 zákona o slobode informácií).“ Pri súčasnej úrovni verejne dostupných informácií na internete (a to tak oficiálnych úradných databáz, ako aj súkromných portálov pracujúcich s údajmi vedúcimi k identifikovaniu fyzickej osoby, ako sú napríklad aj rôzne sociálne siete) je údaj v rozsahu meno a priezvisko fyzickej osoby v spojení s informáciou o územnom obvode, v ktorom by mala mať fyzická osoba bydlisko, osobným údajom, nakoľko objektívne nie je potrebné vynaložiť neúmerne vysoké úsilie k tomu, aby kombináciou poskytnutých a verejne dostupných údajov bola fyzická osoba konkrétne určiteľná (identifikovateľná v zmysle recitálu 26 smernice 95/46 EC (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 10Sžik/2/2017 zo dňa 19.06.2019).

41. V súvislosti poskytnutím údajov vo vzťahu k právnickým osobám, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, či údaje o spoločníkoch a štatutárnych zástupcoch sú osobnými údajmi podliehajúcimi ochrane kasačný súd poukazuje taktiež na závery obsiahnuté vo vyššie uvedenom rozsudku sp.zn. 10Sžik/2/2017: "Pri poskytnutí informácií týkajúcich sa právnických osôb, je samozrejme potrebné skúmať, či sa nejedná o informácie týkajúce sa v konečnom dôsledku identifikovateľných fyzických osôb. Teda je potrebné aplikovať test primeranej pravdepodobnosti a zodpovedať otázku, či existuje primeraná pravdepodobnosť, že poskytnuté údaje budú použité na identifikáciu fyzickej osoby (tento test vykladal Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí zo dňa 19. októbra 2014, C-582/14, vo veci Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland). Odpoveď na takúto otázku je závislá od viacerých faktorov vystupujúcich v konkrétnom prípade, a bude sa zrejme líšiť aj v závislosti od toho, či sa poskytnutá informácia týka viacosobových spoločností alebo sa týka jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným. Napríklad, ak by sa informácia mala týkať spoločnosti s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom a konateľom, ktorým by bola tá istá fyzická osoba, v určitom kontexte by mohlo ísť o informáciu, ktorá sa v reálnom živote týka fakticky iba tejto fyzickej osoby. Na druhej strane, ak by sa informácia týkala právnickej osoby, ktorá má viacero alebo mnohých členov v orgánoch spoločnosti alebo zamestnancov (napr. akciová spoločnosť), nemuselo by ísť o informáciu týkajúcu sa konkrétnej fyzickej osoby. Tieto príklady však nemusia platiť absolútne, nakoľko musia byť posudzované v kontexte danej situácie, a to prostredníctvom testu primeranej pravdepodobnosti podľa recitálu 26 smernice 95/46 EC rovnako tak podľa recitálu 26 GDPR. Neopomenuteľným kritériom v takejto veci bude samozrejme aj dôvod zverejnenia údajov, čiže naplnenie účelu zákona o slobode informácií. Ako už najvyšší súd uviedol, uvedené otázky neboli predmetom sporu v prejednávanej veci, avšak možno mať za to, že povinné osoby test primeranej pravdepodobnosti aplikovali a zaoberali sa otázkou, či sprístupnené informácie sa týkajú primárne právnickej osoby, alebo či vedú k identifikácii fyzickej osoby."

42. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti poukázal na obdobný prípad, v ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15.05.2018 tak, že správnu žalobu zamietol (a teda v obdobnej veci dospel k odlišným právnym záverom ak v aktuálne prejednávanej právnej veci). K uvedenému kasačný súd uvádza, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 6Sžik/3/2019 zo dňa 15.10.2020 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/161/2016-61 zo dňa 15.05.2018 tak, že rozhodnutia orgánov verejnej správy zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie. Kasačný súd, rešpektujúc názory vyslovené v rozsudku sp. zn. 6Sžik/3/2019 zo dňa 15.10.2020, vzhľadom na opačnú procesnú situáciu v prejednávanej právnej veci (keď žalobca bol v konaní pred krajským súdom úspešný a kasačnú sťažnosť podal orgán verejnej správy) kasačnú sťažnosť zamietol.

43. Úlohou orgánov verejnej správy v novom konaní bude posúdenie, ktoré informácie evidenčného charakteru zo súdnych registrov je potrebné pred ich poskytnutím vylúčiť s použitím správnych ustanovení zákona o slobode informácií v zmysle ustálenej judikatúry a taktiež prihliadať na skutočnosť, že pri poskytnutí informácií týkajúcich sa právnických osôb, je potrebné skúmať, či sa nejedná o informácie týkajúce sa identifikovateľných fyzických osôb a či poskytnuté údaje môžu byť použité na identifikáciu fyzickej osoby. Z uvedeného vyplýva, že žiadosť o sprístupnenie informácií nemôže smerovať k získaniu osobných údajov fyzickej osoby.

44. Nakoľko sťažnostné body, ktorými sťažovateľ spochybňoval rozsudok krajského súdu, nie sú dôvodné, Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. zamietol.

45. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania z dôvodu úspechu v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.